

13. BERG EN TERBLIJT (Geulhem) 11,7 km www.wandelgidszuidlimburg.com

Deze wandeling gaat door het mooie natuurgebied Meerssenerbroek, De Dellen en door het hellingbos.

Startpunt: Restaurant De Geulhemmermolen, Geulhemmerweg 49, Berg en Terblijt (Geulhem).
(U kunt parkeren op de parkeerplaats of langs de weg).

GPS afstand	Looptijd	Hoogteverschil	Totaal omhoog
11,73 km	2.45 uur	76 m	144 m

13. BERG EN TERBLIJT (Geulhem) 11,7 km

1. Met uw gezicht naar het café gaat u rechts van de Geulhemermolen over het voetpad (geel/zwart/blauw) en u steekt de molentak van de Geul over.

(De Geulhemermolen en bijbehorende stuw zijn een rijksmonument. De huidige molen en woonhuis stammen uit 1768. Tot 1955 was de molen in gebruik als korenmolen. Zie infobord. Kijk bij infobord ook even omhoog en u ziet een muurkruis met tekst).

Vervolgens steekt u via de volgende brug de Geul over. Na het bruggetje gaat u L (blauw/zwart).

(Een eindje verder passeert u links een zitbank, Als u hier bij zitbank L gaat, dan ziet u meteen de molentak van de Geul en de Geul samenvloeien).

Aan de ongelijke 4-sprong bij Martinuskapel (1932) aan de rand van de buurt Vroenhof gaat u L (rood/blauw). Aan de Y-splitsing gaat u R (blauw/rood) over de grindweg.

2. Steek bij memoriekruis stand op grote mergelsteen de asfaltweg over en loop RD (blauw/rood) over de veldweg/grindweg.

(Op 8 juli 1941 is hier om 1.17 uur een middel zware bommenwerper van het 61 Squadron van de Royal Air Force neergestort dat door een Duitse nachtjager was neergeschoten. De bommenwerper was opgestegen in het Engelse Hemswell (in de buurt Sheffield) en was op weg naar Mönchengladbach. De hier genoemde drie bemanningsleden liggen begraven op het Jonkerbos Oorlogskerkhof in Nijmegen. De piloot J.G.N. Braithwaite overleefde de crash en werd door de Duitsers gevangen genomen).

Bij boomkruis wordt de veldweg een smal pad.

(U loopt hier langs de grote driehoekige stal met zonnepaneel op dak even over privéterrein. Dit geldt niet voor wandelaars).

Bij groot ijzeren hek gaat u R (blauw/rood) over het brede pad. Vlak daarna aan de 3-sprong gaat u L (blauw/rood). Volg het pad (blauw/rood) dat een eindje verder langs de 58 km lange Geul onder het autowegviaduct doorgaat. Na het viaduct loopt u R het pad omhoog dat boven naar links buigt en een graspad wordt. Aan de

voorrangsweg gaat u L (blauw/rood) over het fietspad. Meteen na de spoorwegovergang gaat u L (blauw/rood) over het (voet)pad, dat parallel loopt aan de spoorlijn Maastricht-Heerlen.

(Voor u ziet de kerktoren van de prachtige Basiliek van het Heilig Sacrament in Meerssen. De rechts gelegen grote akker, die gedeeltelijk rijksmonumentaal beschermd gebied is, herbergt ondergronds de resten van de Romeins Villa rustica "Herkenberg", die in 1865 gedeeltelijk is opgegraven door pastoor/amateur archeoloog later rijksarchivaris J. Habets. Villa Herkenberg was geen villa maar een grote herenboerderij met veel land eromheen. In het grote hoofdgebouw woonde de eigenaar met zijn familie. Op het land eromheen stond o.a. een onderkomen voor het personeel, voorraadschuren, werkplaatsen en veestallen. Het personeel kreeg voor het werken op het land onderdak en voeding. Met een oppervlakte van circa 8 ha was deze Villa waarschijnlijk de grootste van Nederland).

3. Na 700 m aan het einde van het pad bij insectenhotel loopt u de trapjes omhoog en steekt u in Meerssen L de spoorwegovergang over. Meteen na de spoorwegovergang gaat u weer L (Veeweg/groen/blauw). Steek de Geulbrug over en meteen achter de brug gaat u R (groen) over het pad met rechts van u de Geul. Na 150 m passeert een stuw waar de splitsing plaatsvindt van de Kleine Geul en de Oude Geul.

(De Oude Geul is eigenlijk de molentak van de Groote Molen van Meerssen (1778)).

Blijf nu geruime tijd het mooie pad langs de meanderende Kleine Geul, de oorspronkelijke loop van de Geul, RD volgen. Na bijna 900 m aan het eind van het pad, waar de Kleine Geul naar rechts buigt, gaat u L over de brede grindweg die een eindje verder naar rechts buigt. Aan de 3-sprong gaat u L onder het autowegviaduct door.

(Een eindje verder passeert u rechts (huisnr. 16) de voormalige Oliemolen (olie- korenmolen) daterend uit circa 1800. Bij de bevrijding door het Amerikaans leger in 1944 raakte de Oliemolen in brand en werd bij de wederopbouw als woning ingericht. Zie infobord).

U steekt vervolgens de molentak van de Geul, genaamd 't Geulke, over.

(Aan deze molentak lag ook nog de Rothemer Molen (1850)).

Meteen daarna aan de 3-sprong bij muurkruisje gaat u R (groen/Oliemolenweg) de smalle steile asfaltweg omhoog.

4. Boven aan de 4-sprong bij zitbank en hoogstaand wegwijk gaat u L (groen) de asfaltweg omhoog, die een veldweg wordt. Aan de 3-sprong gaat u R (groen). Negeer draaihekje rechts. Aan de 4-sprong bij veldkruis gaat u RD (groen).

(Een eindje verder passeert u links een leefgebied van de korenwolf. Zie infobord).

Aan de T-splitsing gaat u L (groen/geel) over de licht stijgende smalle asfaltweg. Negeer zijweg (inrit huisnr. 4) rechts.

(Achteromkijkend heeft u hier mooi uitzicht over Maastricht).

De asfaltweg wordt een veldweg

(U passeert rechts de gerestaureerde monumentale hoeve De Heihof, ook wel Strijdhagenhof genoemd, die voor het eerst vermeld wordt in 1406).

Via klaphek bij veerooster loopt u het natuurgebied De Dellen in en volg RD het bospad omhoog. (Mogelijk komt u hier in het bos Schotse Galloway runderen tegen)

5. Aan de Y-splitsing gaat u L het bospad omhoog. Aan de 4-sprong gaat u L (geel/groen) verder omhoog. Aan de T-splitsing gaat u R. Neem meteen daarna het pad L (geel/groen). Aan de T-splitsing gaat u R (geel/groen). Negeer zijpad links. Aan de T-splitsing bij groot grasveld en links een zitbank gaat u R (geel) over het smalle pad.

(Als u hier L gaat en vlak daarna bij groot infobord en ijzeren hek door het klaphek gaat, dan komt u bij de voormalige mergelgroeve Curfs. Hier heeft u prachtig uitzicht over een gedeelte van de groeve. Mogelijk ziet u in de groeve Nederlandse grazende landgeiten. De groeve wordt sinds 2009 beheerd door de stichting Het Limburgs Landschap).

Volg het pad langs de links gelegen diepe groeve.

(Links ziet u de kerktoren van de met mergelsteen gebouwde Monulphus en Gondulphus kerk (1933) in Berg).

Negeer zijpad rechts en loop verder RD langs de groeve. Even verder begint het pad te dalen. Loop beneden via het klaphek RD (geel/blauw) het brede pad omhoog en u verlaat het natuurpark De Dellen. Boven aan de T-splitsing gaat u L (geel/blauw) over de asfaltweg.

6. Aan de omgekeerde Y-splitsing in Berg en Terblijt gaat u L. Negeer bij zitbank zijweg rechts. Vlak daarna aan de 4-sprong gaat u L

(blauw/Schone Poel). Neem nu de eerste weg L (Bronsdalweg/blauw). De asfaltweg wordt een dalend bospad. Aan de 3-sprong bij afsluitboom gaat u R (blauw) en blijf geruime tijd RD het bospad boven door het hellingbos volgen. Na 700 m gaat u aan de T-splitsing voorbij afsluitboom L (blauw) het brede bospad omlaag. Negeer zijpaden. Bijna beneden wordt de bosweg een asfaltweg. Beneden aan de asfaltweg gaat u R. Vlak daarna aan de voorrangsweg bij ANWB wegwijzer en de Geulhemmermolen gaat u R omhoog richting Berg en Terblijt. (

(Voordat u aan de laatste lus begint, kunt u natuurlijk even pauzeren bij de Geulhemmermolen).

Vlak daarna passeert u links grotwoningen.

(De grotwoningen, de enige in Nederland, werden tot 1931 bewoond door blokkbrekers. Zie infobord. De grotwoningen zijn jaarlijks met Kerstmis te bezichtigen).

7. Na 150 m gaat u tegenover hotel Lamerichs (no. 27) L over de klinkerweg richting ingang Geulhemmergroeve.

(U passeert meteen rechts het beeld van de Blokkbreker, de ambachtsman die in het verleden met behulp van vaak primitieve werktuigen de blokken mergel ondergronds won).

Neem dan het eerste pad R.

(De Geulhemmer steengroeve is een ondergrondse groeve waaruit vroeger mergelsteen uit de bodem werd gehaald. Ze heeft een onderaards gangenstelsel van circa 25 km. lengte. In de groeve bevindt zich een schuilkapel (1798), waar tijdens de Franse Revolutie H. Missen werden opgedragen. De route volgend passeert u een wegwijk en een plaquette, waarop alle mensen staan die in of rond de Geulhemmergroeve zijn overleden door een noodlottig ongeval).

Aan de 4-sprong bij afsluitboom gaat u L (rood/zwart) de brede grind- bosweg omhoog.

(Na 200 m, waar de brede bosweg naar rechts buigt, heeft u links bij liggende boomstammen mooi uitzicht over het Geuldal. Hier ziet u links in de verte steenbergen van voormalige steenkolenmijn nabij de Belgische stad Genk).

Negeer zijpad rechts omhoog. Bijna boven aan de 3-sprong, 50 m voor het voetbalveld van S.V. Berg'28, gaat u L (rood/zwart). Negeer meteen (trappen)pad links (rood/zwart) omlaag. Meteen daarna gaat u aan Y-splitsing L het smalle bospad omhoog. (U loopt dus niet richting sportcomplex). Aan de T-splitsing voor weiland gaat u R met links van u het weiland. Aan de 4 - sprong, met boompje in het midden, gaat u L nog even langs het weiland.

(Hier heeft u links beneden mooi uitzicht op het in mergel opgetrokken kasteeltje (nu hotel) Geulzicht (1909). Links beneden ziet u ook de kerktoren van de prachtige St. Gerlachuskerk in Houthem).

Beneden aan de 3-sprong gaat u L omhoog. Boven aan de omgekeerde Y-splitsing gaat u RD. Na 5 m gaat u aan de Y-splitsing L omlaag met rechts van u een greppel/weiland. Na 50 m. gaat u voorbij oude liggende boomstam R het trapje omlaag en volg het dalende bospad. Vlak daarna gaat u aan de 3-sprong R het pad, even verder trappenpad, steil omlaag. Beneden aan het einde van het trappenpad gaat u L. Meteen daarna gaat u L de doorgaande weg omlaag met voor u de ingang van de afgesloten voormalige ondergrondse kalksteengroeve Brakkenberg die nu een verblijfplaats van vleermuizen is, gaat u R omhoog.

(U loopt nu de Brakkeberg (14%) omlaag, bekend bij wielervrienden. Even verder passeert u links hotel kasteel Geulzicht. Het monumentale okerkleurige in

mergel opgetrokken kasteeltje is gebouwd aan het begin van de 20e eeuw. De oorspronkelijke functie was particuliere bewoning).

Volg de doorgaande weg, die naar links buigt. Aan de 3-sprong bij ANWB wegwijzer gaat u L (geel/groen) over de stoep met rechts van u de molentak van de Geul.

(Links ligt hier de Hennie Kuiper Allee. Genoemd naar de bekende wielrenner Hennie Kuiper, die hier tijdens een Amstel Gold Race de route afkortte, door over dit stukje weg te fietsen).

U komt weer bij de Geulhemmermolen, de sponsor van deze wandeling, waar u op het terras of in de sfeervolle ingerichte zaak nog iets kunt eten of drinken.

Auteur: Jos Wlazlo

Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij de auteur. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, vervoelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.